

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2025/077/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа		
Завхан аймаг	Утас: 99993365	Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn	
2025 он	Аудитын менежер: Х.Болдбаатар	Утас: 99105506	Цахим хаяг: Boldbaatarkh@audit.gov.mn
	Аудитор: Г.Нармандах	Утас: 99031794	Цахим хаяг: Narmandakhg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
 - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
 - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
 - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
 - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
4. Аудитын тайлан.....
 - 4.1 Ерөнхий зүйл
 - 4.2 Материаллаг байдал
 - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
 - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
 - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
 - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

ТОСОНЦЭНГЭЛ СУМ ДАХЬ
СУМ ДУНДЫН ШҮҮХИЙН
ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Н.ЭНХЦЭЦЭГ-Т

2025.02.18 № 134

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тосонцэнгэл сум дахь сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тосонцэнгэл сум дахь сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Тус байгууллага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус газрын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Тосонцэнгэл сум дахь сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын 60 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжүүлснийг Шүүхийн ерөнхий зөвлөл хэрэгжилтийг "Хангалттай" гэж үнэлсэн байна.

D/disk/Албан бичиг/Дүгнэлт

810502212

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,477,900.00	17,132,766.45
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	510,000.00	210,000.00
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	510,000.00	210,000.00
3121	Төгрөг	510,000.00	210,000.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	510,000.00	210,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	3,967,900.00	16,922,766.45
354	Хангамжийн материал	3,967,900.00	16,922,766.45
35410	Бичиг хэргийн материал	633,900.00	4,586,600.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	690,000.00	690,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,228,000.00	9,736,145.45
35460	Хүнсний материал	00.00	648,421.00
35470	Бусад хангамжийн материал	416,000.00	1,261,600.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	402,422,785.68	431,437,549.40
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	402,422,785.68	431,437,549.40
392	Биет хөрөнгө	341,870,785.68	370,885,549.40
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	298,699,454.00	298,699,454.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-60,890,870.23	-66,240,983.71
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	138,000,000.00	138,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-87,883,333.41	-94,083,333.45
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	180,802,611.66	187,078,010.68
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-133,873,628.05	-115,939,706.46
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	44,678,048.50	37,688,583.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,818,858.79	-35,298,023.50
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	00.00	20,145,710.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-671,523.66
39217	Ном	1,157,362.00	1,507,362.00
393	Биет бус хөрөнгө	60,552,000.00	60,552,000.00
39301	Программ хангамж	1,650,000.00	1,650,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,650,000.00	-1,650,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	60,552,000.00	60,552,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	406,900,685.68	448,570,315.85
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	406,900,685.68	448,570,315.85
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	406,900,685.68	448,570,315.85
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	807,927,835.00	807,927,835.00
51101	Өмч: - төрийн	807,927,835.00	807,927,835.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-440,664,959.49	-398,995,329.32
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-440,664,959.49	-440,664,959.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	41,669,630.17
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	39,637,810.17	39,637,810.17
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	406,900,685.68	448,570,315.85

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	842,448,880.00	1,235,707,976.68

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,983,280.00	24,457,476.68
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,983,280.00	24,457,476.68
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,096,180.00	23,611,876.68
120006	Газрын тосны орлого		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	829,465,600.00	1,211,250,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	829,465,600.00	1,211,250,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	829,465,600.00	1,211,250,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	850,670,701.86	1,191,796,754.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	850,670,701.86	1,191,796,754.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	837,656,723.33	1,065,178,325.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	630,549,156.07	803,460,581.56
210101	Үндсэн цалин	402,989,925.04	479,041,858.56
210102	Нэмэгдэл	130,933,604.24	227,950,674.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,022,728.39	63,871,158.00
210104	Урамшуулал	70,602,898.40	32,596,891.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,727,365.62	101,778,056.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	57,718,427.16	68,089,109.35
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,158,790.53	8,010,483.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,126,405.99	5,655,088.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	974,885.39	3,874,157.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,748,856.55	16,149,218.23
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,512,379.15	21,301,386.71
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,913,979.15	7,228,522.16
210302	Түлш, халаалт	12,598,400.00	14,072,864.55
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	42,711,301.63	51,493,794.55
210401	Бичиг хэрэг	11,497,805.00	14,243,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,625,147.00	17,351,579.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,163,459.63	11,340,615.55
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	280,000.00	858,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,976,890.00	7,700,000.00
2105	Нормативд зардал	00.00	1,200,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	1,200,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,725,450.00	25,364,580.00
210604	Урсгал засвар	23,725,450.00	25,364,580.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,823,600.00	11,888,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,823,600.00	11,888,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,830,211.00	19,339,996.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,632,500.00	13,782,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,915,925.00	3,587,110.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	69,786.00	73,686.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	44,000.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,168,000.00	1,386,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	467,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,777,259.86	29,351,230.46
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	22,777,259.86	29,351,230.46
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,013,978.53	126,618,428.05
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	916,300.00	39,964,608.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	39,964,608.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,097,678.53	86,653,820.05
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,097,678.53	86,653,820.05
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-8,221,821.86	43,911,222.67
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	2,241,592.50
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	2,241,592.50
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		
225006	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих дамжуулан зээлдүүлэх		
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-2,241,592.50
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-8,221,821.86	41,669,630.17

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	829,465,600.00	1,211,250,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	829,465,600.00	1,211,250,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	829,465,600.00	1,211,250,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	829,465,600.00	1,211,250,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	822,135,700.00	1,174,554,790.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	822,135,700.00	1,174,554,790.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	809,121,721.47	1,047,636,361.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	630,549,156.07	803,460,581.56
210101	Үндсэн цалин	402,989,925.04	479,041,858.56
210102	Нэмэгдэл	130,933,604.24	227,950,674.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,022,728.39	63,871,158.00
210104	Урамшуулал	70,602,898.40	32,596,891.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,727,365.62	101,778,056.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	57,718,427.16	68,089,109.35
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,158,790.53	8,010,483.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,126,405.99	5,655,088.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	974,885.39	3,874,157.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,748,856.55	16,149,218.23
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,913,979.15	28,809,532.16

210301	Гэрэл, цахилгаан	5,913,979.15	7,228,522.16
210302	Түлш, халаалт	12,000,000.00	21,581,010.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,852,459.63	55,794,915.55
210401	Бичиг хэрэг	9,500,000.00	18,195,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,624,800.00	18,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,163,459.63	11,340,615.55
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	396,200.00	858,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,000,000.00	7,400,000.00
2105	Нормативд зардал	416,000.00	1,200,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	416,000.00	1,200,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,518,950.00	25,364,580.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,389,500.00
210604	Урсгал засвар	22,518,950.00	22,975,080.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,823,600.00	11,888,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,823,600.00	11,888,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,830,211.00	19,339,996.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,632,500.00	13,782,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,915,925.00	3,587,110.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	69,756.00	73,686.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	44,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,168,000.00	1,386,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	467,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,013,978.53	126,918,428.05
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	916,300.00	40,264,608.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	39,964,608.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	916,300.00	300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,097,678.53	86,653,820.05
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,097,678.53	86,653,820.05
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	7,329,900.00	36,695,710.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	7,819,900.00	36,995,710.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,819,900.00	36,995,710.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,819,900.00	36,995,710.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,819,900.00	36,995,710.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-7,819,900.00	-36,995,710.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-490,000.00	-300,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,000,000.00	510,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	510,000.00	210,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	807,927,835.00	39,637,810.17	-432,443,137.63	00.00	415,122,507.54
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	807,927,835.00	39,637,810.17	-432,443,137.63	00.00	415,122,507.54
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-8,221,821.86	00.00	-8,221,821.86
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	807,927,835.00	39,637,810.17	-440,664,959.49	00.00	406,900,685.68
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	807,927,835.00	39,637,810.17	-440,664,959.49	00.00	406,900,685.68
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	807,927,835.00	39,637,810.17	-440,664,959.49	00.00	406,900,685.68
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	41,669,630.17	00.00	41,669,630.17
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	807,927,835.00	39,637,810.17	-398,995,329.32	00.00	448,570,315.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайланг оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,164,345,900.00	1,124,596,679.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,164,345,900.00	1,124,596,679.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,163,345,900.00	1,084,632,071.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	861,474,900.00	803,460,581.56
210101	Үндсэн цалин	488,158,200.00	479,041,858.56
210102	Нэмэгдэл	240,085,600.00	227,950,674.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	76,956,000.00	63,871,158.00
210104	Урамшуулал	56,275,100.00	32,596,891.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	107,684,500.00	101,778,056.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	74,025,400.00	68,089,109.35
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,414,800.00	8,010,483.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,207,400.00	5,655,088.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,207,400.00	3,874,157.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,829,500.00	16,149,218.23
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,250,000.00	28,809,532.16
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,650,000.00	7,228,522.16
210302	Түлш, халаалт	21,600,000.00	21,581,010.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56,868,000.00	56,144,915.55
210401	Бичиг хэрэг	18,200,000.00	18,195,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,000,000.00	18,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,828,000.00	11,340,615.55
210404	Ном, хэвлэл	600,000.00	350,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	840,000.00	858,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,400,000.00	7,400,000.00
2105	Нормативд зардал	1,440,000.00	1,200,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,440,000.00	1,200,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	68,900,000.00	62,010,290.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	39,900,000.00	36,289,500.00
210604	Урсгал засвар	29,000,000.00	25,720,790.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,950,000.00	11,888,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,950,000.00	11,888,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	23,778,500.00	19,339,996.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,000,000.00	13,782,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,604,400.00	3,587,110.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	129,900.00	73,686.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	77,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,500,000.00	1,386,000.00
210807	Газрын төлбөр	467,200.00	467,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1000000.00	39964608.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,000,000.00	39,964,608.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,000,000.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	39,964,608.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,159,145,900.00	1,211,250,500.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,159,145,900.00	1,211,250,500.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,159,145,900.00	1,211,250,500.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газар нь шүүхийн бие даасан, шүүгчийн хараат бус байдлыг хангах, шүүгч, шүүх бүрэлдэхүүнээс хэрэг, маргааныг шийдвэрлэхэд мэдээлэл, судалгаа, санхүү, аж ахуй, техник, зохион байгуулалтын туслалцаа үзүүлэн, ажиллах нөхцөлөөр хангах үндсэн чиг үүрэг бүхий Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн харьяа байгууллага юм.

2024 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын 60 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжүүлснийг Шүүхийн ерөнхий зөвлөл хэрэгжилтийг "Хангалттай" гэж үнэлсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Шүүхийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлөөр хангах
- Шүүхийн хөдөлмөрийн дотоод журмын биелэлтэд хяналт тавих
- Шүүхэд ирүүлсэн хэрэг, нэхэмжлэл, гомдол, хүсэлтийг хүлээн авч, бүртгэх
- Шүүхийн бичиг хэрэг, захидал харилцаа, шуудан, архивын үйл ажиллагааг зохион байгуулах
- Шүүхийн эд хөрөнгийн бүртгэл, тооллого, эзэмшил, ашиглалт, хамгаалалтыг зохион байгуулж, эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангах арга хэмжээг авах
- Хэргийн эд мөрийн баримтыг хадгалах, зөөвөрлөх, холбогдох шийдвэрийг хэрэгжүүлэх
- Иргэн, хуулийн этгээдээс хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд хамаарахгүй асуудлаар ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг хуульд заасны дагуу шийдвэрлэж, хариу өгөх

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг *аккруэл* сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн* тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 19.3 сая төгрөгөөр буюу 2.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл 1	Эцсийн үлдэгдэл 2	Өөрчлөлт 3=2-1
Б			
Мөнгөн хөрөнгө	829,465.9	1,211,250.5	381,784.6
Авлага	26,732.9	26,732.9	0
Бараа материал	3,967.9	16,922.8	12,954.9
Үндсэн хөрөнгө	725,539.5	431,437.5	294,101.9
Нийт хөрөнгө	406,900.7	448,570.3	41,669.6
Өр төлбөр	1,269,239.0	1,269,239.0	0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/			
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	406,900.7	448,570.3	41,669.6

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 1,211,250.5 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 381,784.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,017.4 сая төгрөг, нийт зарлагыг 1,017.4 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 1,017.4 сая төгрөгийн зардлыг, 60.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж зардлыг 1,077.4 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 1 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,077.4 сая төгрөгийг улсын төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,191.8 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, 86.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,191.8 сая төгрөг буюу 111 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	/мянган төгрөгөөр/			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80101-Үндсэн үйл ажиллагаа	1,077,395.9	1,191,796.8	-114,400,854.01	111%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв байхгүй

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөөгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Нармандах гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Болдбаатар, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тосонцэнгэл сум дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 02/13 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлаар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэлэв.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт зардлын 1,174.6 сая төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 17.6 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотой төсвийг хэмнэх талаар арга хэмжээ авч ажиллаагүй, батлагдсан төсвийн хүрээнд зардал гарган ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

2024 оны шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд хяналт хийхэд байршуулах ёстой мэдээллийг хуулийн хугацаанд нь бүрэн байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

Х.БОЛДБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

АУДИТОР:

Г.НАРМАНДАХ

Огноо: 2025-02-18